

Szerkesztői jegyzet helyett

„A huszadik századi
magyar irodalmat vallatjuk,
az előttünk járó
költőket és
kortársainkat;
miként is vagyunk
önmagunkkal
világunkkal és az
Istennel?
Hogyan éljük meg a század végén
a Gecsemáné-állapotot és
hogyan viseljük el golgotáinkat?
És elviseljük-e egyáltalán?
Üres-e a sír? És lesz-e feltámadás?
Mi az, amit
tudunk, s mi az,
amit hihetünk? És
tudunk-e hinni
még?

Három pilléren nyugszik
ez a színjáték.
Az Újszövetség három
megrendítő történésein.

A Gecsemáné
szorongó és
magányos Istenemberéhez
kapcsolódnak a
költői érzékenység
első asszociációi,
az egyéni vallomások.

A keresztt uralja a
második képet.
Meghalt az Isten.
Mi lehet még
ezután? A fájdalom
tereli össze a
kétségbeesett
vesztéseket a
Golgotán,
a keresztt alatt.

A harmadik pillér
az üres sír. „Láttam
az Urat” – hirdeti
Mária Magdaléna.
Boldogok, akik
nem látnak és hisznek.
Ez az evangélisták
húsvéti üzenete.
És a színjáték
utolsó tételének is.”*

* Részlet Debreczeni Tibor „*Hol vagy most Istenúr?*” - Szertartásjáték három tételben című forgatókönyvének *Az olvasóhoz* című bevezetőjéből.
Forrás: *Nyelvünk és kultúránk* (1997), 100. sz., 122–144.
A szöveget mi tördeltük verset éreztető formába.

„Megint enyém a világ. Úgy ülök munkaasztalomnál, hogy kilátok az utcára. A szomszéd ház tetejére szerelt antennán feketerigó ül és önfeledten fütyörész. Egyedül van, valószínű tehát, hogy a közeli fészekben ülő párjának mesél a tavaszi szerelemről.

Ha meggondolom, mennyi baj, bizonytalanság, reménytelenség emészt bennünket naponta, akkor ennek a kis madárnak a hangjátéka valósággal istenadta orvosság sebeinkre.

A két emelettel lejjebb fekvő téren játszó gyerekeket is látok. Aprók és megejtően elevenek. A legmegátalkodottabb szív is érezheti bennük a jövő ígétét. Ha gonosz háborúval, rögeszméink gyilkos mérgével el nem pusztítják őket, építéssel pótolhatják majd azt, amit mi leromboltunk, élhetik azt az életet, amit józan állapotunkban mi is élni szerettünk volna.

E pillanatban tudomásul veszem minden fogyatékoságom, beismerem minden tévedésem. Nem önkritikát gyakorolok holmi erőszakos trónbitorlók és trónkövetelők előtt, hanem gyöngeségem tudatában a párját dicsérő és vidító feketerigót hívom segítségül, hogy kijuthassak abból a pocsolyából, amit derék embertársaim rondítottak körém.

Fütyülj hát, feketerigó-madár, játsszatok és hajkurásszatok egymást, apróka gyerekek, fák, lombosodjatok, virágok, illatozzatok! Erő és egészség árad belőletek, amire mindnyájunknak kimondhatatlanul szükségünk lenne. Rég voltam ilyen magabiztos és derűlátó. Pedig semmi különösebb nem történt. Mindössze egy feketerigó fütyörészik a szemben levő háztetőre szerelt antennán.”

Kassák Lajos (1985): Szénaboglya (naplójegyzetek, 5. rész).
Alföld. 36. 9. sz. A szöveg 1955-ben született.